

Sygn. akt V AGa 49/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach V Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Lucjan Modrzyk
Sędziowie:	SA Olga Gornowicz-Owczarek (spr.) SO del. Katarzyna Sznajder
Protokolant:	Diana Pantuchowicz

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2018 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko R. M.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 9 grudnia 2016 r., sygn. akt V GC 122/16

oddala apelację.

SSA Olga Gornowicz-Owczarek	SSA Lucjan Modrzyk	SSO del. Katarzyna Sznajder

Sygn. akt V AGa 49/18

UZASADNIENIE

Powódka (...)Spółka Akcyjna w W. wniosła o zasądzenie od pozwanego R. M. kwoty 355.253,45 zł wraz z dalszymi odsetkami umownymi w wysokości 10% od dnia 13 kwietnia 2016 roku wraz z kosztami postępowania.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że należność dochodzona pozwem wynika z zapisów z ksiąg bankowych, w których figuruje wymagalne zobowiązanie pozwanego z umowy nr (...) kredytu inwestycyjnego (...) z dnia 23.01.2015r., którego dłużnik nie spłacił pomimo wezwania.

Sąd Okręgowy w Częstochowie w dniu 22 kwietnia 2016 roku wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym i powództwo uwzględnił.

Pozwany wniósł zarzuty od nakazu zapłaty, zaskarżając nakaz zapłaty w całości i wnosząc o jego uchylenie i oddalenie powództwa z zasądzeniem kosztów procesu. Zarzucił, iż oświadczenie o wypowiedzeniu umowy zostało złożone pod warunkiem spłaty zobowiązań w terminie wypowiedzenia. Ponadto zarzucił, iż składająca oświadczenie pełnomocnik A.K. nie jest ujawniona w KRS jako osoba upoważniona do reprezentacji powoda.

Oświadczenie woli o wypowiedzeniu umowy jest nieważne, bowiem w wypowiedzeniu umowy nie określono terminu końcowego limitującego okres, w którym ziszczenie się warunku spowoduje bezskuteczność wypowiedzenia umowy. Powyższy warunek został zastrzeżony wbrew właściwości czynności prawnej, bowiem zastrzeżenie warunku w przypadku jednostronnej czynności prawnej prawokształtującej, każdorazowo jest dokonywane wbrew właściwościom takiej jednostronnej czynności prawnej z uwagi na bezpieczeństwo w obrocie prawnym; zastrzeżenie warunku powoduje stan niepewności w zakresie stabilizacji tejże czynności prawnej. W konsekwencji nieważności wypowiedzenia umowy kredytu powoduje, że strony są nadal związane umową kredytu.

Wyrokiem z dnia 9 grudnia 2016 r. utrzymał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym w mocy.

Sąd Okręgowy poczynił następujące ustalenia faktyczne:

W dniu 22 stycznia 2015 roku zawarta została umowa kredytu inwestycyjnego nr (...) pomiędzy powódką (...) Spółką Akcyjną w W. a pozwanym R. M.. Miesięczna rata kredytu wynosiła 5.000 zł.

Na dzień 13 kwietnia 2016 roku zobowiązania pozwanego wyniosły:

- należność główna w wysokości 334.032,80 zł,
- odsetki za okres od 1 sierpnia 2015 roku do dnia 12 kwietnia 2016 roku w wysokości 21.160,65 zł,
- koszty w wysokości 60 zł.

Pismem z dnia 7 października 2015 roku wobec braku spłaty rat kredytowych w kwocie 15.649,46 zł, powódka wypowiedziała umowę kredytu, zakreślając trzydziestodniowy termin wypowiedzenia. Pozwany udał się do oddziału banku w K., gdzie uzyskał informację, iż jak nie spłaci zadłużenia to umowa o kredyt zostanie wypowiedziana. Odpis wypowiedzenia pozwany otrzymał w dniu 12 października 2015 roku.

Wezwaniem do zapłaty z dnia 22 lutego 2016 roku pozwany został wezwany do zapłaty kwoty: z tytułu kapitału w wysokości 334.032,80 zł; z tytułu odsetek 16.493,36 zł; z tytułu prowizji 30 zł.

Sąd Okręgowy odmówił wiarygodności zeznaniom pozwanego, iż zaległość kredytową spłacił, gdyż pozwany ani nie przedstawił dowodów potwierdzających wpłatę, ani wyciągów z kont bankowych potwierdzających pobranie należności z tytułu zaległości w zapłacie rat kredytu. Zarzut spłaty zadłużenia pojawił się dopiero w toku zeznań pozwanego, który nie potrafił wskazać, dlaczego tego zarzutu nie podniósł w zarzutach od nakazu zapłaty. Zarzutowi zapłaty zaległych rat kredytowych przeczyło stanowisko Banku i informacja uzyskana przez pozwanego w oddziale banku w K.. Pozwany mimo, iż wdał się w spór i wniósł zarzuty od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, nie był w stanie jednoznacznie wskazać, czy dochodzona pozwem należność odpowiada stanowi zadłużenia.

W tych okolicznościach Sąd Okręgowy uznał żądanie pozwu za zasadne.

Za bezsporne Sąd Okręgowy uznał fakty zaciągnięcia kredytu przez pozwanego i powstanie z tego tytułu zadłużenia.

Wypowiedzenie umowy kredytu nastąpiło zgodnie z upoważnieniem do reprezentacji powodowego Banku. Zarzut pozwanego został uznany za niezasadny, gdyż fakt, iż pracownik banku nie został ujawniony w KRS powódki, a powódka do pozwu nie załączyła pełnomocnictwa, nie oznacza, że nie został umocowany do dokonania czynności prawnej. Jak wynika z odpisu pełnomocnictwa nr (...) A.K. jako pracownik Centrum (...) S.A. została umocowana do dokonywania łącznie z drugą upoważnioną do tego osobą czynności związanych z dochodzeniem wierzytelności wykonanych przez oddział - Centrum (...) S.A., w tym do podpisywania wyciągów z ksiąg banku i bankowych tytułów egzekucyjnych, w związku z czynnościami wykonywanymi przez Centrum (...) S.A., określonymi w przepisach wewnętrznych banku.

Spór sprowadzał się do rozważenia, czy doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy o kredyt.

Pozwany upatrywał warunkowego wypowiedzenia umowy w sformułowaniu użytym w piśmie z dnia 7 października 2015 roku, które brzmiało: „W razie spłaty całości powyższego zadłużenia niniejsze wypowiedzenie traci moc, a dokonana przez Pana spłatę uznaje się za wyrażenie zgody na utratę mocy niniejszego wypowiedzenia.”

Wskazał Sąd Okręgowy, iż art. 89 k.c. wyraża zasadę dopuszczalności warunku we wszystkich czynnościach prawnych, w drodze wyjątku jedynie nie dopuszcza zamieszczenia warunku, gdy przepis wyraźnie tego zakazuje albo gdy wynika to z właściwości czynności prawnej. W opinii Sądu Okręgowego, jednostronne wypowiedzenie umowy kredytowej dokonane pod warunkiem byłoby nieważne w rozumieniu art. 89 k.c. w zw. z art. 58 k.c.

Jednak Sąd Okręgowy uznał, iż wypowiedzenie umowy kredytu miało charakter stanowczy, bank oświadczył, że wypowiada warunki spłaty zobowiązań wynikających z umowy kredytu inwestycyjnego nr (...) z powodu braku spłaty zobowiązań zgodnie z określonym planem spłaty. Termin wypowiedzenia wynosił 30 dni od dnia doręczenia pisma. Brak środków na koncie pozwanego uniemożliwiający zapłatę rat kredytu mógł prowadzić w myśl § 12 ust. 4 i 5 umowy o kredyt inwestycyjny do wypowiedzenia umowy kredytowej.

Pozwany nie wykazał, aby nie zachodziła podstawa do wypowiedzenia umowy, skoro na rachunku nie posiadał środków pozwalających na pobranie przez Bank należności z tytułu rat kredytowych. W toku procesu raz twierdził, że należność spłacił, raz podnosił, że nie pamięta. Jednak pozwany nie udowodnił w myśl art. 6 k.c., aby dokonał jakiegokolwiek zapłaty rat kredytu po wypowiedzeniu umowy. Pozwany miał wiedzę, iż po upływie trzydziestodniowego terminu, wynikającego z art. 75 prawa bankowego, umowa o kredyt ulegnie rozwiązaniu.

Sąd Okręgowy podkreślił, że Bank pouczył pozwanego w dalszej części pisma z dnia 7 października 2015 roku, że brak spłaty całości zadłużenia do dnia upływu terminu wypowiedzenia spowoduje, iż od dnia następnego po dniu, w którym upłynie termin wypowiedzenia, kwota wszystkich zobowiązań z umowy stanie się wymagalna i przeterminowana. Zatem Bank nie tylko wskazał, w jakiej wysokości zadłużenie posiada pozwany na dzień 7 października 2015 roku, ale również poinformował o wysokości zadłużenia, jakie powstanie na dzień wypowiedzenia umowy kredytu. Wypowiedzenie umowy kredytu traciłoby moc jedynie wówczas, gdyby pozwany spłacił należność w kwocie 15.649,46 zł, a z taką sytuacją nie mamy do czynienia, bowiem pozwany nie zapłacił wskazanej kwoty. Wypowiedzenie kredytu zatem nastąpiło po upływie 30 dni od otrzymania przez pozwanego wypowiedzenia warunków spłaty umowy kredytu.

Roszczenia powoda zostały wobec tego uznane za zasadne i wymagalne i na podstawie art. 496 k.p.c. w zw. z art. 75 prawa bankowego, w zw. z § 12 ust. 4 i 5, § 15, § 16, art. 98 k.p.c. nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym został utrzymany w mocy.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, który domagał się jego zmiany poprzez uchylene nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje.

Pozwany zarzucił:

1. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez ustalenie, że dokonane pismem z dnia 7 października 2015 r. wypowiedzenie kredytu nie zawierało klauzuli uzależniającej jego skuteczność od spełnienia przez pozwanego świadczenia;
2. naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak wyjaśnienia, czy Sąd Okręgowy uznał, iż wypowiedzenie umowy nie zawierało klauzuli uzależniającej skuteczność wypowiedzenia od spełnienia przez pozwanego świadczenia, czy też uznał, iż klauzula wprawdzie taka została zawarta, jednak nie stanowiła warunku w rozumieniu art. 89 k.c.;
3. naruszenie art. 89 k.c. poprzez przyjęcie, że uzależnienie wypowiedzenia umowy od spełnienia przez pozwanego świadczenia wynikającego z umowy nie stanowi warunku w rozumieniu art. 89 k.c. podczas, gdy zastrzeżenie takie stanowi warunek, jednak został zastrzeżony wbrew właściwościom czynności prawnej w postaci wypowiedzenia umowy.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego nie odniosła zamierzonego skutku.

Apelacja pozwanego mimo, iż formułuje zarzut wadliwego zastosowania przez Sąd Okręgowy art. 233 k.p.c., nie wskazuje na żadne okoliczności faktyczne, które miałyby zostać dokonane sprzeczne z treścią konkretnego dowodu. Zarzuty naruszenia przepisów postępowania należy więc uznać za chybione. Nietrudno bowiem zauważyć, że zarzuty dotyczą materii, która powinna była być eksponowana w ramach naruszenia przepisów prawa materialnego (obwarowanie wypowiedzenia umowy warunkiem). Powyższa kwestia nie stanowi przedmiotu ustaleń faktycznych, lecz stanowi przedmiot oceny prawnej prawidłowo ustalonego stanu faktycznego.

Jedyną okolicznością podnoszoną przez stronę pozwaną, którą zakwestionował Sąd Okręgowy, był fakt braku spłaty zaległości kredytowych istniejących na dzień złożenia wypowiedzenia przez powódkę. Kwestia ta nie jest już jednak podtrzymywana w apelacji, a w pozostałym zakresie ustalona przez Sąd Okręgowy podstawa faktyczna nie była sporna między stronami. Stąd ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy należy uznać za prawidłowe, a Sąd Apelacyjny przyjmuje je za własne.

Słusznie zaznacza skarżący, że Sąd Okręgowy nie wypowiedział się w swoich rozważaniach prawnych jednoznacznie o tym, czy wypowiedzenie umowy było uzależnione od warunku, który miałby polegać na spłacie przez pozwanego istniejącego na dzień wypowiedzenia zadłużenia z tytułu umowy kredytu. Stwierdzenie o stanowczości wypowiedzenia umowy przez powódkę z połączeniem wyrażonego stanowiska o nieważności uzależnienia od warunku czynności prawnej w postaci wypowiedzenia umowy należałoby potraktować jako wniosek o braku takiego warunku w spornej czynności prawnej powódki. Jednak późniejsza uwaga, że wypowiedzenie „straciłoby moc”, gdyby pozwany spłacił zaległości sugerowałoby, że Sąd Okręgowy w decyzji powódki dopatrywał się warunkowego działania. Nieprecyzyjność wypowiedzi Sądu Okręgowego, choć powinna zostać uznana za wadliwe wypełnienie wymogu wyjaśnienia podstawy prawnej rozstrzygnięcia, który to wymóg nałożony został art. 328 § 2 k.p.c., jednak nie wpływa na ostateczny wynik sprawy i nie pozbawia możliwości oceny toku wyводу Sądu pierwszej instancji, a w orzecznictwie wyraźnie wskazuje się, iż zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. powinien być uznany za uzasadniony jedynie w przypadkach wyjątkowych, kiedy treść uzasadnienia całkowicie uniemożliwia sądowi drugiej instancji dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2011 r., sygn. akt I UK 325/10). Ocenę prawną tego zagadnienia należy przeprowadzić w postępowaniu apelacyjnym.

Powódka wskutek istnienia zadłużenia w spłatach rat kredytowych przez pozwanego pismem z dnia 7 października 2015 r. oświadczyła o wypowiedzeniu umowy kredytu. Treść tego pisma brzmiała: (...) Bank (...) SA oświadcza, że wypowiada warunki spłaty zobowiązań wynikających z umowy nr (...) Kredytu inwestycyjnego z dnia 23.01.2015 r. ze zmianami, (dalej zwanej (...)), z powodu braku spłaty zobowiązań z tytułu Umowy zgodnie z określonym planem spłaty. Termin wypowiedzenia wynosi 30 dni od dnia doręczenia niniejszego pisma.” W dalszej części pisma powódka

podała wysokość tego zadłużenia i dodała: „W razie spłaty całości powyższego zadłużenia niniejsze wypowiedzenie traci moc, a dokonana przez Pana spłatę uznaje się za wyrażenie zgody na utratę mocy niniejszego wypowiedzenia.”

Punktem wyjścia dla oceny treści tej czynności prawnej jest zgodna wola stron (art. 65 § 2 k.c.), przy czym, skoro strony nie czyniły wspólnych ustaleń co do treści oświadczenia woli, to interpretacja musi odwoływać się przede wszystkim do tekstu dokumentu, a znaczenie oświadczenia powinno zostać ustalone według obiektywnego wzorca, czyli takie, jakie powinien mu przypisać odbiorca oświadczenia. Przeważa bowiem ochrona zaufania odbiorcy nad rozumieniem składającego oświadczenie, który powinien zredagować je w sposób zgodny z wolą zrozumienia go przez odbiorcę. Powódka utrzymuje, że jej wypowiedzenie miało charakter stanowczy i obowiązywało od chwili doręczenia pozwanemu pisma. Warunkowy charakter wypowiedzeniu nadawał natomiast pozwany. W swoich zeznaniach bowiem stwierdził, że zrozumiał je w ten sposób, iż jeżeli dokona spłaty wymienionego w piśmie zadłużenia, to umowa nie będzie wypowiedziana i będzie trwała nadal na dotychczasowych warunkach. Taką też informację uzyskał w siedzibie Banku, do którego udał się po otrzymaniu pisma. Przekazano mu bowiem, że o ile spłaci zaległość w terminie wypowiedzenia, to sprawy nie będzie. Pozwany zrozumiał zatem, że albo spłaci dotychczasowe zadłużenie, albo umowa się rozwiąże. Odbiór intencji pisma powódki koreluje z treścią dokumentu, który wprowadził umowę kredytu wypowiedzi, to jednak daje kredytobiorcy możliwość kontynuowania umowy po spełnieniu świadczenia, o jakim mowa w piśmie. To pozwala na przyjęcie koncepcji skarżącego, że wypowiedzenie było obwarowane warunkiem.

Warunek ten polegał na spełnieniu świadczenia wynikającego z umowy przez pozwanego. W nauce prawniczej tego rodzaju warunek określa się mianem warunku potestatywnego. Dopuszczalność takiego warunku i umieszczenie go w ramy art. 89 k.c. została już wielokrotnie przesądzona w orzecznictwie. Zgodnie z art. 89 k.c., powstanie lub ustanie skutków czynności prawnej można uzależnić od zdarzenia przyszłego i niepewnego, chyba że taką możliwość wyłącza ustawa albo właściwości czynności prawnej. W postanowieniu składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2013 r. (sygn. akt III CZP 85/12) zostało wyrażone stanowisko, że dopuszczalne jest, co do zasady, dokonanie czynności prawnej zawierającej zastrzeżenie, że jej skutek zależy od skorzystania z uprawnienia lub woli wykonującego zobowiązanie, a zdarzenie zależne od zachowania strony może polegać na spełnieniu lub niespełnieniu świadczenia. Zastrzeżenie to podlega ocenie na podstawie art. 353¹ k.c., z uwzględnieniem normatywnej konstrukcji warunku określonej w art. 89 k.c. Zaakceptowane zostało stanowisko, że warunkiem może być także spełnienie świadczenia, ponieważ zapłata nie zawsze jest zdarzeniem całkowicie uzależnionym od dłużnika. W tym zakresie podzielić należało stanowisko wyrażone w apelacji.

Skarżący jednak negował co do zasady dopuszczalność złożenia jednostronnej czynności prawnej z zastrzeżeniem warunku, zwłaszcza w stosunku do wypowiedzenia umowy kredytu jako sprzecznej z właściwością tego stosunku prawnego, a tym samym niespełniających wymogów art. 89 k.c. Z koncepcją tą nie można się jednak zgodzić.

Przepis art. 89 k.c. nie wyklucza dopuszczalności zastrzeżenia warunku w jednostronnej czynności prawnej obejmującej wypowiedzenie umowy. Trwałość stosunku umowy kredytowej nie może w każdym przypadku przemawiać za uznaniem, że warunkowe wypowiedzenie takiej umowy jest sprzeczne z właściwością stosunku prawnego, jakim jest w tym przypadku umowa o kredyt inwestycyjny. Zgodnie z art. 75 prawa bankowego w przypadku, gdy kredytobiorca nie dotrzymuje warunków kredytu, w tym nie spłaca go zgodnie z harmonogramem spłat, bank może umowę kredytu wypowiedzieć. Uprawnienie takie wynikało również z umowy kredytu łączącej strony, co przywołał Sąd Okręgowy. Sytuacja taka zaistniała, stąd uprawnienie powódki do skorzystania z jednostronnej czynności prawnej nie było kwestionowane. Bank umowę wypowiedział, dając jednocześnie pozwanemu możliwość na spowodowanie, że wypowiedzenie to „utraci moc”, jeśli spłaci zadłużenie. Możliwość ta działała zatem na korzyść kredytobiorcy. Ten zaś rozumiał prawidłowo cel takiego warunku, nie miał bowiem wątpliwości, że kontynuacja umowy kredytu będzie zależała od tego, czy dokona spłaty zaległości i wiedział, na jaką wysokość te zaległości opiewały. Nie miał też wątpliwości, że brak spłaty spowoduje rozwiązanie umowy po upływie trzydziestu dni. Nie powstał wobec tego dla kredytobiorcy stan niepewności co do dalszych losów umowy kredytu.

Choć pojęcie „właściwości czynności prawnej” nie jest definiowane przez ustawodawcę i pozostaje nieostre, ale na ogół przyjmuje się, że właściwości odnoszą się do istotnych elementów danego stosunku prawnego. W odniesieniu

do umowy kredytu takie elementów określa art. 69 prawa bankowego, który stanowi, że przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Obowiązkiem kredytobiorcy jest wobec tego spłata uzyskanych środków pieniężnych w określonych terminach i proporcjach. Brak wypełniania podstawowego obowiązku przez kredytobiorcę pozwala na wypowiedzenie umowy, samo zatem wypowiedzenie nie narusza właściwości czynności prawnej nawet w sytuacji, gdy stosunek prawny, jaki strony zawiązały ma charakter długotrwały. Wypowiedzenie nie może jednak rodzić niejasności i niepewności co do zakresu zobowiązania kredytobiorcy po jego dokonaniu. Taki stan, spowodowany na przykład obwarowaniem warunkiem wypowiedzenia, mógłby zostać uznany za sprzeczny z właściwością umowy kredytu. W tym przypadku jednak żadne tego typu zagrożenie dla pozwanego nie powstało. Jednoznaczność wypowiedzenia liczonego od dnia doręczenia pisma pozwanemu i możliwość jego „cofnięcia” w razie spełnienia określonego warunku była dla pozwanego jasna i działała na jego korzyść.

W orzecznictwie i doktrynie wielokrotnie wypowiedziano się za dopuszczalnością co do zasady zastrzeżenia warunku w jednostronnej czynności prawnej obejmującej wypowiedzenie umowy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2016 r. sygn. akt II CSK 750/15; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2015 r., sygn. akt V CSK 698/14; komentarz do kodeksu cywilnego pod redakcją M. Pyziak-Szafnickiej i P. Księżaka, wydanie z 2014 r.). Ocena natomiast, czy czynność taka nie stoi w sprzeczności z właściwością stosunku prawnego, którego dotyczy, zależy od okoliczności konkretnego przypadku. Przyjmowanie zatem koncepcji, jaka została przedstawiona w apelacji odmawiająca całkowicie zgodności z prawem jednostronnej czynności prawnej z zastrzeżeniem warunku, nie może zostać uznana za prawidłową.

Przyjąć też należy, iż warunek, jaki został postawiony przez powódkę przy wypowiedzeniu, miał charakter warunku rozwiązującego, a nie zawieszającego. Treść pisma i interpretacja, jaką nadał mu jego odbiorca, wskazują, że wypowiedzenie przestanie być obowiązujące, jeśli pozwany dokona spłaty zadłużenia. To oznacza, że skuteczność wypowiedzenia miała ustać („stracić moc”) w przypadku ziszczenia się określonego zdarzenia. Żadna ze stron nie uważała bowiem (nie pozwala również na to treść pisma), że wypowiedzenie zacznie swój bieg dopiero w razie niedokonania spłaty zaległego zadłużenia. W piśmie nie ma terminu na dokonanie spłaty, ale jest wskazany termin wypowiedzenia wraz początkiem jego biegu. Wypowiedzenie zatem nie było uzależnione od zdarzenia przyszłego, ale mogło utracić skuteczność w razie zajścia zdarzenia. Taki charakter ma warunek rozwiązujący.

Nawet gdyby przyjąć, że warunek rozwiązujący jednostronnej czynności prawnej polegającej na wypowiedzeniu umowy kredytu byłby niezgodny z prawem, jak wywodzi to apelujący, to z mocy art. 94 k.c. musiałby zostać za niezastrzeżony.

Podkreślić też należy, że umowa stron nie stawiała wymogu powódce uprzedniego wezwania dłużnika do zapłaty (wdrożenia postępowania upominawczego). Wymóg ten nie wynikał również w chwili składania wypowiedzenia z art. 75c ust. 1 prawa bankowego, gdyż przepis ten wszedł w życie w dniu 27 listopada 2015 r. W konsekwencji powyższych rozważań uznano, że wypowiedzenie z dnia 7 października 2015 r. było skuteczne i wobec braku zajścia zdarzenia, o którym mowa w jego treści, skutek wypowiedzenia nie ustał, a powstał po upływie trzydziestu dni od doręczenia pozwanemu pisma. Tym samym powstała natychmiastowa wymagalność całego kredytu. Zbędne było wobec tego prowadzenie rozważań, czy samo złożenie pozwu mogło wywołać skutek wypowiedzenia umowy kredytu.

Nie można także przychylić się do zarzutu pozwanego, że powódka nie wykazała wysokości zadłużenia. Pozwany takiej tezy w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji nie stawiał, stąd nie była ona przedmiotem postępowania dowodowego. Podniesienie zatem tego zarzutu na obecnym etapie postępowania należy uznać za spóźnione (art. 381 k.p.c.). Choć należy zgodzić się z tezą, że wyciąg z rachunku bankowego nie stanowi dokumentu urzędowego, to zaznaczyć należy, co zauważył również Sąd Okręgowy, że pozwany pytany o wysokość zadłużenia w trakcie przesłuchania twierdził, że w ogóle nie jest mu znany stan zaległości, nie sprawdzał tego, nie interesował się, a

nawet nie był pewien, czy jakieś wpłaty na poczet tego kredytu robił. W tej sytuacji słusznie Sąd Okręgowy uznał, że przedstawione wyciągi odpowiadają rzeczywistemu stanowi rzeczy jako niezaprzeczone przez stronę przeciwną.

W konsekwencji powyższych rozważań apelację pozwanego uznano za niezasadną i oddalono ją w myśl art. 385 k.p.c.

SSA Olga Gornowicz-Owczarek SSA Lucjan Modrzyk SSO del. Katarzyna Sznajder